

บทที่ 2

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงวรรณคดีที่เกี่ยวข้องในเรื่อง

1. ปรัชญาของการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน
2. แนวความคิดเรื่องการจัดสรรงบประมาณ
3. การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานทางการศึกษาในประเทศไทย

ปรัชญาของการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน

โทศาล ชัยมงคล (2526 : 56-58) กล่าวว่า ปรัชญาในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินมีอยู่ 3 ประเด็นคือ

1. ปรัชญาของการแบ่งปันทรัพยากรให้เหมาะสมระหว่างภาครัฐบาล (public sector) กับภาคเอกชน (private sector) หรืออีกนัยหนึ่งคือการพิจารณาว่างบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลควรจะเป็นเท่าใดของรายได้ประชาชาติ ซึ่งปัญหานี้ขึ้นอยู่กับลักษณะธุรกิจและการเมืองของแต่ละประเทศ ความจำเป็นและสถานการณ์แวดล้อมของแต่ละประเทศ
2. การที่จะพิจารณาว่างบประมาณรายจ่ายปีทั้งสิ้นของรัฐบาลแต่ละปีควรจะมีเท่าใด ปัญหานี้มีผู้ให้ความคิดเห็นแตกต่างกันเป็น 2 กลุ่มคือ
กลุ่มที่หนึ่ง มีความเห็นว่า จำนวนรายจ่ายของรัฐบาลควรขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดทรัพยากร (resource) ของรัฐบาล
กลุ่มที่สอง มีความเห็นว่า การกำหนดรายจ่ายของรัฐบาลควรเริ่มขึ้นจากการคำนวณความต้องการรายจ่ายของรัฐบาลเสียก่อน ถ้าหากรัฐบาลไม่สามารถจะจัดหาทรัพยากรมาปฏิบัติงานตามความต้องการได้เพียงพอก็จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจหรือใช้วิธีการอื่น ๆ ที่สามารถทำได้ ซึ่งวิธีการนี้จะให้ผลตอบแทนแก่เศรษฐกิจ

ส่วนรวมได้ดีกว่าการคัดเลือกรายจ่ายที่จำเป็นจริง ๆ ทั้งเสีย อย่างไรก็ตามก็พิจารณา
รายจ่ายของรัฐบาลแต่อย่างเดียวนั้น ไม่สามารถจะให้ค่าคอมที่แน่นอนได้ จำเป็นอย่าง
ยิ่งจะต้องพิจารณาดังรายจ่ายของภาคเอกชนประกอบไปด้วย

3. แนวการพิจารณาว่ารัฐบาลควรຈะจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการใด
และเป็นจำนวนเงินเท่าใด มีแนวความคิดเกี่ยวกับแนวพิจารณาทั้งกล่าวที่สำคัญสอง
กลุ่มคือ

กลุ่มที่หนึ่ง มีความเห็นว่าการพิจารณาควรทำโดยการคำนวณเปรียบเทียบ
เทียบระหว่างค่าใช้จ่ายและผลที่จะได้รับ (cost and benefits) กล่าวโดย
สรุปกลุ่มนี้ให้ความสำคัญทางเศรษฐกิจ (economic rationality)

กลุ่มที่สอง มีความเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณควรเกิดจากกลยุทธ์และ
การต่อรอง (strategy and bargaining) ของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กล่าว
โดยสรุปกลุ่มนี้เห็นว่าการจัดสรรงบประมาณควรเป็นเหตุผลทางการเมือง (political
rationality)

แนวความคิดเรื่องการจัดสรรงบประมาณ

ไคมียูเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณไว้ดังนี้

Lewis (อ้างถึงใน ไพศาล ชัยมงคล 2526 : 66-67) ใ้ใช้หลัก
การของทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ของการงบประมาณ (An Economic Theory of
Budgeting) มาใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณว่า

- การจัดสรรงบประมาณควรคำนึงถึงผลคอมแทนที่จะได้รับ
- ควรเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ ที่ดีที่สุดในอันที่จะให้บรรลุถึง

จุดหมายร่วมกัน (common objective)

- การจัดสรรงบประมาณส่วนที่จะต้องใช้เพิ่มขึ้นจากจำนวนที่กำหนดไว้
แต่เดิม โดยคาดหมายว่าจะได้รับผลประโยชน์เพิ่มขึ้นจะต้องทำการวิเคราะห์ให้ถี่เพราะ

อาจจะประสบปรากฏการณ์ทางเศรษฐศาสตร์ที่เรียกว่า กฎการถดถอยของ
อรรถประโยชน์ส่วนเพิ่ม (The Law of Diminishing Marginal Utility)

Downs (อ้างถึงใน ไพศาล ชัยมงคล 2526 : 67-69) มีแนวความคิดว่าการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อจะให้ได้คะแนนเสียง ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับเลือกครั้งซ้ำอีก

Key (อ้างถึงใน ไพศาล ชัยมงคล 2526 : 64) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดของงบประมาณแผ่นดิน คือ การจัดสรรงบประมาณ ปัจจุบันยังไม่มีคำรของอเมริกาเล่มใดกล่าวถึงไว้เลยว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่จะให้ได้ผลตอบแทนที่ดีที่สุดนั้นควรพิจารณาจากอะไร สิ่งที่เราสนใจคือจะใช้หลักเกณฑ์อะไรในการตัดสินใจว่าจะจัดสรรเงินให้แก่กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยวิธีการใด

Harris (อ้างถึงใน ไพศาล ชัยมงคล 2526 : 66) เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ควรจะใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision-Making Theory) เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรเงินไปให้ดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ

อิสระ นิติทัณฑ์ประภาศ (2527 : 23-24) มีความเห็นว่า ในการจัดสรรงบประมาณจะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดสรรงบประมาณสำหรับแผนที่ได้เลือกแล้วในชั้นก่อนวางแผนโดยคำนึงถึงเป้าหมายของผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น (targeted output) และค่าใช้จ่ายที่คำนวณไว้ในชั้นแปลแผน (programming)
2. จัดทำงบประมาณตามโครงสร้างแผนงาน
3. พัฒนามาตรฐานที่จะใช้วัดผลสำเร็จของงาน (performance yardstick)

การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานทางการศึกษาในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์เอกสารและสอบถามเพิ่มเติมในข้อมูลบางส่วนพบว่า หน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในภูมิภาค และวิธีที่ใช้ในการดำเนินการจัดสรรงบประมาณเท่าที่ศึกษามามีดังนี้

1. การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

1.1 เกณฑ์ที่ใช้

สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้จัดสรรงบประมาณไปให้สถานศึกษาส่วนท้องถิ่น ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลต่าง ๆ โดยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการจัดสรรงบประมาณ ตั้งแต่ปี 2522- ผลจากการศึกษาการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ 2529 พบว่าสำนักงานดังกล่าวได้ใช้เกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำแนกตามหมวดรายจ่าย ปีงบประมาณ 2529

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
เงินเดือน	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่ 2. อัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปี 3. จำนวนบุคลากรที่บรรจุใหม่ 4. อัตราครุภัณฑ์นักเรียน โดยใช้เกณฑ์ ครู 1 คน คือนักเรียน 15 คน ทั้งนี้ไม่รวมครูช่วยราชการ 5. อัตราเพิ่มของนักเรียนทั้งหมด 6. จำนวนประชากร 7. ความหนาแน่นของประชากร 8. ระยะเส้นทางคมนาคม 9. อัตราการอพยพ 10. ร้อยละของโรงเรียนกึ่งการ 11. อัตราส่วนจำนวนครูที่สอนจริงกับจำนวนครูทั้งหมด 12. รายได้ประชากรต่อบุคคล 13. สภาพชนกลุ่มน้อย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
ค่าจ้างประจำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนอาคารเรียนถาวร 2. จำนวนนักเรียน 3. อัตราส่วนภารโรงต่ออาคารเรียนถาวร 4. เซกแทรกซึมบู๊กการร้าย 5. อัตราส่วนจำนวนโรงเรียนชุมชนต่อจำนวนนักเรียนทั้งหมด 6. จำนวนโรงเรียน
ค่าตอบแทนไร่สอยและวัสดุ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน 2. จำนวนวันหรือครั้งที่ไปปฏิบัติงาน 3. จำนวนโรงเรียน 4. สภาพภูมิประเทศ 5. ความต้องการที่ขอมมา
ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนห้องเรียนที่ยังขาดแคลนในอาคารเรียนถาวร 2. อัตราส่วนจำนวนค่าบสที่ขยายการศึกษาภาคบังคับต่อจำนวนค่าบสทั้งหมด 3. อัตราส่วนของจำนวนอาคารเรียนชั่วคราวต่อจำนวนอาคารเรียนทั้งหมด 4. จำนวนเด็กที่เกิดในระยะเจ็ดปีที่ผ่านมา 5. อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน 6. จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นทั้งหมด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
7. อัตราร้อยรายได้ประชากรต่อบุคคล 8. เขตแพร่กระจายผู้ก่อการร้าย	
บ้านพักครู	1. อัตราร้อยจำนวนบ้านพักครูที่ไม่มีผู้อาศัยต่อจำนวนบ้านพักครูทั้งหมด 2. อัตราร้อยจำนวนบ้านพักครูต่อจำนวนโรงเรียน 3. จำนวนบ้านพักครูที่มีอยู่ทั้งหมด 4. ร้อยละของโรงเรียนกึ่งการ 5. อัตราร้อยที่จังหวัดได้รับจัดสรร
โรงเรียนฝึกงานและโรงอาหาร	1. อัตราร้อยโรงเรียนฝึกงานและโรงอาหารต่อจำนวนนักเรียนทั้งหมด (เนื่องจากโรงเรียนฝึกงานและโรงอาหารใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ จึงพิจารณาาร่วมกัน) 2. ขนาดของโรงเรียน
ส้วม	1. อัตราร้อยจำนวนส้วมที่มีอยู่ต่ออาคารเรียน 2. อัตราร้อยจำนวนนักเรียนต่อจำนวนที่นั่งส้วม (เฉลี่ยส้วมหนึ่งมี 4 ที่นั่ง)
โต๊ะเก้าอี้นักเรียน	1. อัตราร้อยจำนวนนักเรียนต่อคนและประเภทปลายต่อจำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่มีอยู่ 2. อัตราร้อยรายได้ของจังหวัดต่อรายหัวนักเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรกิ่งกล้วย จะกำหนดน้ำหนัก ระหว่าง 1-5 กำกับ
เกณฑ์แต่ละตัว แล้วคิดคำนวณออกมาเป็นค่าคะแนน เกณฑ์ข้อใดที่คำนวณได้คะแนน
มากก็จัดสรรงบประมาณให้มาก แต่ทั้งนี้จะอยู่ภายในจำนวนงบประมาณที่ได้รับ สำหรับ
เกณฑ์บางข้อที่ไม่สามารถกำหนดน้ำหนักกำกับได้ จะพิจารณาจากจำนวนงบประมาณที่
ได้รับ ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

1.2 วิธีดำเนินการจัดสรร

จัดทำในรูปคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้องจาก
ส่วนกลาง ประชุมพิจารณา กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการจัดสรร

2. การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

2.1 เกณฑ์ที่ใช้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวง
ศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษาภาคบังคับ
การจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ และโรงเรียนประถมศึกษาในท้องถิ่นต่าง ๆ ผลจากการศึกษาในเชิงงบประมาณ
2529 เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามหมวดรายจ่ายมีดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2529
จำแนกตามหมวดรายจ่าย

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
เงินเดือน	1. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่ 2. จำนวนบุคลากรที่จะรับใหม่ 3. อัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปี
ค่าจ้างประจำ	
คนขับรถ	ให้สำนักงานที่ได้รับจัดสรรรถยนต์ปีงบประมาณที่ผ่านมา
นักการ	ให้คำมสีกส่วนที่ขาดแคลนโดยมีเกณฑ์ว่า โรงเรียนหนึ่ง ควรมีนักการหนึ่งคน
ค่าจ้างชั่วคราว	เป็นค่าจ้างครูที่ไม่มีวุฒิที่รับโอนมาจากหน่วยงานอื่นตาม ข้อตกลงจัดให้ตามจำนวนที่รับโอน
ค่าตอบแทน	
ค่าจ้างชั่วคราว	กำหนดเกณฑ์ขั้นค่าให้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ 15 ครั้ง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ประจวบคีรีขันธ์ 10 ครั้ง จ่ายตามอัตราที่กระทรวงการคลัง กำหนด คิดปรับลด 10 เปอร์เซ็นต์ กรณีที่กรรมการบาง คนไม่มาประชุม
ค่าอาหารทำ การนอกเวลา	กำหนดเกณฑ์ขั้นค่าให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ขนาดใหญ่งานเฉลี่ยปีละ 85 วัน ขนาดกลางทำงาน เฉลี่ยปีละ 75 วัน ขนาดเล็กทำงานเฉลี่ยปีละ 65 วัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทำงานเฉลี่ยปีละ 40 วัน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
ค่าจ้างงานวันประณมศึกษาแห่งชาติ	เฉลี่ยให้ทุกจังหวัด จังหวัดละ 5,000 บาท
ค่าตอบแทนวิทยากร	จัดให้โรงเรียนที่มีความจำเป็นจะต้องจ้างวิทยากรท้องถิ่นในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพจ่ายให้ตามระเบียบกระทรวงการคลัง
ค่าใช้จ่าย	
ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ	กำหนดเกณฑ์ขั้นค่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดให้จังหวัดละ 20,000 บาท และให้เพิ่มความจำนวนอำเภอภายในจังหวัดอีกอำเภอ/กิ่งอำเภอละ 500 บาท สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอแห่งละ 5,000 บาท
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน	กำหนดเกณฑ์ขั้นค่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดให้จังหวัดละ 11,000 บาท และให้เพิ่มความจำนวนอำเภอ กิ่งอำเภอ ภายในจังหวัดอีกอำเภอ/กิ่งอำเภอละ 320 บาท สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จัดสรรให้แห่งละ 3,500 บาท และให้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดสรรเพิ่มให้ตามความจำเป็น
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ	จัดสรรให้ตามคำขอของจังหวัดและพิจารณาอายุการใช้งาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
ค่าวัสดุ	
วัสดุสำนักงาน	กำหนดเกณฑ์ขึ้นค่าให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จังหวัดละ 56,000 บาท และเพิ่มให้ตามจำนวนอำเภอ/ กิ่งอำเภอในจังหวัดแห่งละ 880 บาท สำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอให้แห่งละ 25,000 บาท และให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัสสร เพิ่มเติมตามความเหมาะสม
น้ำมันเชื้อเพลิง	พิจารณาจากขนาดของจังหวัด จังหวัดขนาดใหญ่จัสสร ให้ 45,000 บาท จังหวัดขนาดกลางจัสสรให้ 35,000 บาท สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่มีรถยนต์ จัก สรให้แห่งละ 10,000 บาท
วัสดุการศึกษา	จัสสรให้ตามจำนวนนักเรียน เฉลี่ย 40 บาทต่อนักเรียน หนึ่งคน วัสดุโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ให้สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดจัสสรให้ตามความเหมาะสม ภายในวงเงินที่ได้รับจัสสร
ค่าสาธารณูปโภค	สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอพิจารณา จากค่าขอและวงเงินงบประมาณที่ได้รับ โรงเรียนคิด เฉลี่ยให้โรงเรียนละ 2,000 บาท และอาจจัสสร เพิ่มเติมให้ตามค่าขอเพิ่มของโรงเรียนที่ขอมา

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย

เกณฑ์ใช้

ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

ครุภัณฑ์การศึกษา

1. กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำที่ควรจะมีตามขนาดโรงเรียน
กลุ่มโรงเรียน จัดสรรให้ตามจำนวนที่ขาดแคลน
2. โรงเรียนที่อยู่ในโครงการพิเศษ พิจารณาค่า
เป้าหมายของโครงการ

เกณฑ์ใช้ในการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวไม่มีการกำหนดขั้นต่ำนักก่ากับการจัดสรรจะพิจารณาค่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับ

2.2 วิธีดำเนินการจัดสรร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีวิธีการจัดสรรงบประมาณโดยเริ่มจากฝ่ายแผนงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดทำแผนขอ
งบประมาณส่งไปยังรองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
กองนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะตั้งคณะกรรมการ
คณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคลากรฝ่ายแผนงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจำนวน
หนึ่ง เจ้าหน้าที่งานงบประมาณกองนโยบายและแผน คณะทำงานทำการวิเคราะห์เอกสาร
ค่าของงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ที่ส่งมา พิจารณาวางเงิน
งบประมาณที่เคยได้รับในปีงบประมาณที่ผ่านมา รายจ่ายจริงของปีงบประมาณที่ผ่านมา
เกณฑ์ที่จะใช้พิจารณาในการจัดสรรงบประมาณ ห่วงร่างจำนวนงบประมาณที่จัดสรรให้
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เมื่อปีงบประมาณ
ได้รับความเห็นชอบประกาศใช้เป็นกฎหมาย คณะทำงานจะปรับยอดเงินให้สอดคล้องกับ
จำนวนงบประมาณที่ได้รับ แล้วแจ้งยอดเงินจัดสรรให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ทราบ

3. การจัดสรรงบประมาณของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

3.1 เกณฑ์ที่ใช้

กรมการศึกษานอกโรงเรียนจะจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์การศึกษา
ศึกษานอกโรงเรียนประจำภาค ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จากผลการศึกษา
จากเอกสารและสอบถามเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในปีงบประมาณ 2529 กรมการศึกษา
นอกโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณโดยมีเกณฑ์พิจารณา จำแนกตามหมวดรายจ่ายดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงเกณฑ์ใช้ในการจัดสรรงบประมาณของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2529 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. อัตราบุคลากรที่มีอยู่ 2. อัตราที่บรรจุใหม่ 3. อัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปี
ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าอาหารทำทาน นอกเวลา	<p>กำหนดเกณฑ์ขึ้นค่าว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ที่ประกาศตั้งใหม่ 2523-2525 ซึ่งอยู่ในโครงการเงินกู้ ต่างประเทศ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่ประกาศ จัดตั้งใหม่ 2526-2528 ซึ่งเคยเป็นศูนย์วิชาชีพเคลื่อนที่ มาก่อนให้ปฏิบัติงานเฉลี่ย 20 วัน ถัวเฉลี่ยจ่ายคนละ 35 บาทต่อวัน สำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่ประกาศ จัดตั้ง ตั้งแต่ปี 2522 และไม่เคยเป็นศูนย์วิชาชีพเคลื่อนที่ มาก่อน กำหนดให้ทำงานเฉลี่ย 15 วัน ถัวเฉลี่ยจ่ายปฏิบัติงาน งานคนละ 35 บาทต่อวัน</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย

เกณฑ์ที่ใช้

ค่าใช้จ่ายในการ

เดินทางไปราชการ

1. การศึกษาคณะราษฎร ส่วนกลาง กำหนดเกณฑ์ขึ้นคำว่า หัวหน้าศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด/ภาค ให้ไปราชการปีละ 20 วัน ค่าเบี้ยเลี้ยงที่หักเบ็ดความสิทธิ ค่าพาหนะให้เบิกได้ 5 ครั้งตามที่จ่ายจริง แต่เฉลี่ยครั้งละไม่เกิน 600 บาท
2. การศึกษาคณะราษฎรกับศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนประจำภาค กำหนดเกณฑ์ขึ้นคำว่า หัวหน้าศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดให้ไปศึกษาคณะราษฎรปีละ 20 วัน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่หักเบ็ดความสิทธิ ค่าพาหนะให้เบิก 5 ครั้งตามที่จ่ายจริงและไม่เกินครั้งละ 300 บาท ระเบียบเจ้าหน้าที่กำหนดให้ไปราชการปีละ 24 วัน ค่าเบี้ยเลี้ยงที่หักเบ็ดความสิทธิ ค่าพาหนะให้เบิก 15 ครั้ง ค่าที่จ่ายจริง เฉลี่ยครั้งหนึ่งไม่เกิน 300 บาท
3. เจ้าหน้าที่ออกไปปฏิบัติราชการงานประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่น กำหนดเกณฑ์ขึ้นคำว่า ให้ปฏิบัติงานปีละ 100 ครั้ง เฉลี่ยจ่ายครั้งละ 100 บาท
4. ค่าตอบแทนศึกษานิเทศก์ที่ออกปฏิบัติงาน
 - 4.1 ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง กำหนดค่าตอบแทนโดยพิจารณาจาก
 - สภาพภูมิประเทศ การคมนาคม
 - จำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมาย
 - ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
 - เขตพื้นที่ยากจนความหนาแน่นประชาชน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย

เกณฑ์ที่ใช้

จากตัวแปรดังกล่าวกำหนดน้ำหนัก ระหว่าง 1 - 5
 กำกับตัวแปร คิกเป็นคะแนนออกมาแล้วกำหนดเกณฑ์
 ว่า กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มที่คำนวณค่าได้ระหว่าง 3-11
 คะแนน กำหนดให้ให้เทศบาลเดือนละ 8 ครั้ง มีผู้ปฏิบัติงาน
 งาน 3 คน เฉลี่ยให้คนละ 145 บาท/วัน กลุ่มที่ 2
 คือ กลุ่มที่คำนวณค่าได้ระหว่าง 12-20 คะแนน กำหนด
 ให้ให้ทำงานเดือนละ 12 ครั้ง มีผู้ปฏิบัติงาน 3 คน
 เฉลี่ยจ่ายคนละ 145 บาท/วัน

4.2 ศึกษาในเทศกจังหวัด

เนื่องจากจังหวัดหนึ่งมีศึกษานิเทศกหนึ่งคน จึง
 เฉลี่ยจ่ายให้เท่ากันทุกจังหวัด โดยกำหนดว่า
 ถ้าเป็นงานนิเทศภายในจังหวัดให้จังหวัดละ
 13,000 บาท/ปี งานนิเทศค่างจังหวัดที่อยู่ใกล้
 กัน เฉลี่ยให้ 7,000 บาท/คอกปี ถ้ามีงานพิเศษ
 หรืองบประมาณที่จกสรรไปให้ไม่พอจะพิจารณา
 จกสรรเพิ่มเติมให้ตามความเหมาะสมภายใน
 วงเงินงบประมาณที่ได้รับ

ค่าตอบแทนครูผู้สอน

การจกสรรงบประมาณให้ครูผู้สอนทางวิทยุและไปรษณีย
 ระดับ 3-4 คิกดังนี้

ค่าตอบแทน = จำนวนนักศึกษา × จำนวนหน่วยกิตที่
 นักศึกษาต้องลงทะเบียนในภาคเรียน × ค่าหน่วยกิต
 1 หน่วย × จำนวนเดือนที่เปิดเรียนในภาคนั้น

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
ค่าวัสดุสำนักงาน	วัสดุที่ใช้ในสำนักงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไปของศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัด เกณฑ์ขั้นต่ำเฉลี่ยจ่ายให้เท่า ๆ กันตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับ กรณีที่ไม่พอจะพิจารณาจัดสรรเพิ่มหรืออนุญาตให้ใช้เงินบำรุง การศึกษา
ค่าสาธารณูปโภค	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัด กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำว่าควรใช้จ่ายเท่าไรและเฉลี่ยจำนวนวงเงินงบประมาณที่ได้รับ หึ่งนี้จะพิจารณาจากรายจ่ายจากปีงบประมาณที่ผ่านมา ค่าย ในช่วงปลายปีงบประมาณถ้ายังไม่พอจะพิจารณา จัดสรรเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสม

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการจัดสรรดังกล่าว พิจารณาใน 3 ลักษณะคือ

1. กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำและจัดสรรให้ตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับ
2. กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำและเฉลี่ยจ่ายให้เท่า ๆ กัน
3. หมวักค่าตอบแทนของงานนิเทศการศึกษากำหนดเกณฑ์และให้นำหนักเท่ากับ คิคออกมาเป็นค่าคะแนน จัดสรรงบประมาณตามคะแนนที่คำนวณได้

3.2 วิธีดำเนินการ จัดสรร

เมื่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้รับงบประมาณ เจ้าหน้าที่กองนโยบายและแผนจะจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคและจังหวัดตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. การจัดสรรงบประมาณของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

4.1 เกณฑ์ที่ใช้

กรมการฝึกหัดครูได้จัดสรรงบประมาณให้วิทยาลัยครูในสังกัด
 บลจการศึกษาในปีงบประมาณ 2529 มีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
 จำแนกตามหมวดรายจ่ายดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณของกรมการฝึกหัดครู กระทรวง
 ศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2529 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่ 2. อัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปี
ค่าตอบแทน	
ค่าสอนพิเศษและค่า สมนาคุณวิทยากร	1. พิจารณาวางเงินงบประมาณที่ได้รับ 2. เฉลี่ยจ่ายให้วิทยาลัยครูทุกแห่งเท่า ๆ กัน การเบิก จ่ายเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง
ค่าอาหารทำการนอกเวลา	1. พิจารณาวางเงินงบประมาณที่ได้รับ 2. จัดไว้ส่วนกลาง 10 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือเฉลี่ยจ่าย ให้ทุกวิทยาลัยครูทุกแห่งเท่า ๆ กัน
ค่าใช้จ่ายสอย	
ค่าซ่อมแซมทรัพย์สิน และครุภัณฑ์	1. พิจารณาวางเงินงบประมาณที่ได้รับ 2. ถัวเฉลี่ยจ่ายให้วิทยาลัยครูทุกแห่งเท่า ๆ กัน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
ค่าใช้จ่ายในการ เดินทางไปราชการ	1. พิจารณาวางเงินงบประมาณที่ได้รับ 2. จัดไว้ส่วนกลาง 10 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือเฉลี่ย จ่ายให้ทุกวิทยาลัยครูทุกแห่งเท่า ๆ กัน
ค่าวัสดุ วัสดุสำนักงาน	1. กำหนดเกณฑ์ขึ้นค่าใช้จ่ายให้วิทยาลัยครูแต่ละ 100,000 บาท 2. เฉลี่ยให้ตามจำนวนนักศึกษาวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง คิดให้คนละ 200 บาท/ปี/คน
วัสดุการศึกษา	เฉลี่ยจ่ายให้ตามจำนวนนักศึกษาของวิทยาลัยครูแต่ละ แห่ง
ค่าสาธารณูปโภค	1. พิจารณางบประมาณที่จัดสรรให้ย้อนหลังสองปี งบประมาณ 2. พิจารณารายจ่ายจริงของปีงบประมาณที่ผ่านมา 3. เฉลี่ยจ่ายให้เท่า ๆ กันตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับ
รายจ่ายอื่น	เป็นงานกิจการนักศึกษาและทุนการศึกษา เฉลี่ยจ่ายจาก งบประมาณที่ได้รับให้ทุกวิทยาลัยครูเท่า ๆ กัน

4.2 วิธีดำเนินการ

เมื่อกรมการฝึกหัดครูได้รับงบประมาณ เจ้าหน้าที่กองแผนงานจะพิจารณา
จัดสรรงบประมาณให้วิทยาลัยครูต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5. การจัดสรรงบประมาณของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

5.1 เกณฑ์ที่ใช้

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จะจัดสรรงบประมาณไปให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด นอกจากการศึกษาเอกสารการจัดสรรงบประมาณปี 2529 เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาจัดสรรงบประมาณจำแนกตามหมวดรายจ่าย มีดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2529 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่ 2. อัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปี 3. อัตราที่จะรับใหม่
ค่าตอบแทน	<p>จ่ายตามจำนวนผู้มีสิทธิเบิกตามระเบียบกระทรวงการคลัง สำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษา กำหนดพิจารณาจากตัวแปร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนศึกษานิเทศก์ 2. จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 3. ระยะเส้นทางคมนาคม 4. ลักษณะภูมิประเทศ
ค่าเช่าบ้าน	
ค่าใช้สอย	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
ค่าวัสดุ	สำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษาและงานบริหารกลุ่มโรงเรียน เฉลี่ยจ่ายให้เท่า ๆ กันตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับ
ค่าครุภัณฑ์ ครุภัณฑ์การศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้โรงเรียนที่มีห้องเรียนไม่เกิน 50 ห้องเรียน 2. ให้โรงเรียนในโครงการ มพช. 1 ที่ไม่ได้รับงบประมาณ สร้างอาคารเรียน จะจัดสรรโต๊ะเก้าอี้ นักเรียนเพิ่มให้ 3. ให้โรงเรียนขนาดเล็ก รุ่นที่ 3 ความปลอดภัยสำรวจในส่วนที่ขาดแคลนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 4. โรงเรียนทั่วไปจัดให้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กรมกำหนดว่าควรจะมีตามสัดส่วนที่ยังขาดแคลน
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	<p>การสร้างอาคารเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่พิจารณาจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องที่มีอัตราการเรียนคือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ 2. ห้องที่มีนักเรียนชั้น ป.6 ที่เป็นตัวบ่อนพอบีคสองห้องเรียน 3. ความหนาแน่นของประชากร และแนวโน้มการขยายตัวของชุมชน 4. ระยะทางห่างจากโรงเรียนที่มีอยู่เดิมไม่ต่ำกว่า 10 กิโลเมตร

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย

เกณฑ์ที่ใช้

5. มีที่ดินไม่น้อยกว่า 35 ไร่
6. สภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การตั้งโรงเรียน
7. ท้องถิ่นมีความพร้อมในการที่จะช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียนต่อไป

เกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวในหมวดค่าใช้จ่ายสอยได้กำหนดน้ำหนักกำกับไว้ คิดเป็นค่าคะแนนออกมาแล้วจัดสรรให้ตามคะแนนที่คิดไว้ สำหรับค่าใช้จ่ายของงานกลุ่มโรงเรียน กำหนดเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำแล้วเฉลี่ยจ่ายให้เท่า ๆ กัน ถ้ายังไม่พอให้เบิกจากเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษา

5.2 วิธีคำนวณการจัดสรร

เจ้าหน้าที่ของกองแผนงาน กรมสามัญศึกษาเป็นผู้คำนวณการ

6. การจัดสรรงบประมาณของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

6.1 เกณฑ์ที่ใช้

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดสรรงบประมาณไปให้วิทยาลัยตามวิทยาเขตต่าง ๆ จากผลการศึกษาเอกสารการจัดสรรงบประมาณปี 2529 มีเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามหมวดรายจ่าย ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2529 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่ 2. อัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปี 3. จำนวนบุคลากรที่จะรับใหม่
ค่าตอบแทน ค่าสอนพิเศษ	คิดจากจำนวนห้องที่เปิดสอนคูณด้วยจำนวนชั่วโมง ที่เปิดสอน คูณด้วยจำนวนสัปดาห์ที่เปิดสอน ผลลัพธ์ ที่ได้เป็นจำนวนชั่วโมงที่สอน ค่าสอนจ่ายตามระเบียบ กระทรวงการคลัง คือ ระดับ ปวช. 55 บาทต่อชั่วโมง ระดับ ปวส. 70 บาทต่อชั่วโมง ระดับปริญญา 100 บาทต่อชั่วโมง
ค่าวัสดุ วัสดุฝึกการศึกษา	ค่าวัสดุฝึกสำหรับนักเรียนระดับ ปวช. ให้คนละ 1,800 บาทต่อปี ค่าวัสดุฝึกสำหรับนักเรียนระดับ ปวส. ให้คนละ 2,300 บาทต่อปี ค่าวัสดุฝึกสำหรับนักเรียนระดับปริญญาตรี ให้คนละ 2,500 บาทต่อปี
ค่าใช้สอย	เป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการติดต่อกับ ราชการส่วนกลาง เฉลี่ยจ่ายให้ทุกวิทยาเขตเท่า ๆ กัน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หมวดรายจ่าย	เกณฑ์ที่ใช้
ค่าสาธารณูปโภค	<ol style="list-style-type: none"> 1. พิจารณาจำนวนงบประมาณที่ได้รับ 2. พิจารณารายจ่ายจริงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา 3. เฉลี่ยจ่ายให้เท่า ๆ กันตามวงเงินที่ได้รับ 4. ถ้ายังมีงบประมาณเหลือ จักสรรเพิ่มเติมให้ตามคำขอเพิ่มในกรณีที่จักสรรให้แล้วไม่พอ

เกณฑ์ที่ใช้จักสรรดังกล่าวในงบประมาณบางหมวดรายจ่ายที่ส่วนกลางไม่ได้จักสรรไปให้ ให้วิทยาลัยเบิกจ่ายจากเงินบำรุงการศึกษาของแต่ละวิทยาเขต

6.2 วิธีดำเนินการจักสรร

ฝ่ายงบประมาณ กองแผนงาน วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เป็นผู้ดำเนินการ

จากการศึกษาเกณฑ์ใช้ในการจักรสรรงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ สรุปเกณฑ์และวิธีดำเนินการไว้ตามตารางที่ 7-13

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณหมวดเงินเดือน

เกณฑ์ที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
1. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่	X	X	X	X	X	X
2. จำนวนบุคลากรใหม่	X	X	X	X		X
3. อัตรากារขึ้นเงินเดือนประจำปี	X	X	X	X	X	X
4. อัตรากำหนดนักเรียน	X					
5. อัตราเพิ่มของนักเรียน	X					
6. จำนวนประชากร	X					
7. ความหนาแน่นประชากร	X					
8. ระยะเส้นทางคมนาคม	X					
9. อัตราการอพยพ	X					
10. ร้อยละของโรงเรียนกึ่งการ	X					
11. จำนวนครูสอนจริงต่อครูทั้งหมด	X					
12. รายได้ประชากรต่อบุคคล	X					
13. สภาพชนกลุ่มน้อย	X					

ตารางที่ 8 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณหมวดค่าจ้างประจำและค่าจ้างชั่วคราว

เกณฑ์ที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา
1. จำนวนอาคารเรียนถาวร	X					
2. จำนวนนักเรียน	X					
3. จำนวนอาคารโรงค่ออาคาร เรียนถาวร	X					
4. เขตแทรกซึมผู้ก่อการร้าย	X					
5. จำนวนโรงเรียนชุมชนค่อ จำนวนนักเรียน	X					
6. จำนวนโรงเรียน	X					
7. สำนักงานที่ไครดยนต์		X				
8. สักส่วนที่ซากแคลน		X				
9. จำนวนบุคลากรที่มีอยู่			X	X	X	X
10. อัตรการขึ้นเงินเดือน ประจำปี			X	X	X	X
11. อัตราใหม่			X	X		X
12. จำนวนที่รับโอนจาก หน่วยงานอื่น		X				

ตารางที่ 9 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณหมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ

เกณฑ์ที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา
1. จำนวนงบประมาณที่ได้รับ		X	X	X	X	X
2. จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน	X	X	X	X	X	X
3. จำนวนวันหรือครั้งที่ใช้ในการ ปฏิบัติงาน	X	X	X	X	X	X
4. กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง		X		X		X
5. สภาพภูมิประเทศ	X		X	X		
6. จำนวนโรงเรียน	X	X	X			
7. จำนวนนักเรียน	X	X	X	X		X
8. ค่าขออนุญาตภูมิภาค	X	X				
9. เฉลี่ยให้เท่า ๆ กัน		X	X	X	X	X
10. ปัญหาพิเศษ	X					
11. กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ		X	X	X		
12. ขนาดของจังหวัด		X				

ตารางที่ 10 สรุปเกณฑ์จัดสรรงบประมาณหมวดค่าสาธารณูปโภค

เกณฑ์ที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการปกครอง	วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา
1. รายจ่ายจริงปีงบประมาณ ที่ย้อนมา			X	X	X	X
2. จำนวนงบประมาณที่ ได้รับ		X	X	X	X	X
3. ค่าขอของหน่วยงานใน ภูมิภาค		X				X
4. เฉลี่ยให้เท่า ๆ กัน		X		X	X	X
5. กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ				X		

ตารางที่ 11 สรุปเกณฑ์ที่ใช้จัดสรรงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

เกณฑ์ที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา
<u>อาคารเรียน</u>						
1. จำนวนห้องเรียนที่ยังขาด	X					
2. จำนวนค่าวัสดุที่ขยายการศึกษา ภาคบังคับคือจำนวนค่าวัสดุทั้งหมด	X					
3. จำนวนอาคารเรียนชั่วคราว ต่ออาคารเรียนทั้งหมด	X					
4. จำนวนเด็กเกิดที่ตามมา	X					
5. จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน	X					
6. จำนวนนักเรียนที่เพิ่ม	X					
7. ห้องที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อค่า			X			
8. จำนวนนักเรียนที่จบชั้น ประถมศึกษา			X			
9. ความหนาแน่นประชากร			X			
10. ระยะทาง			X			
11. สภาพแวดล้อม			X			
12. จำนวนที่ดิน			X			

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เขตที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
<u>บ้านพักครู</u> 1. จำนวนบ้านที่ไม่มีคนอยู่ จำนวนบ้านทั้งหมด X 2. จำนวนบ้านพักต่อจำนวน โรงเรียน X 3. จำนวนร้อยละของโรงเรียน กั้นการ X 4. จำนวนครูที่ได้รับจัดสรร X						
<u>โรงฝึกงานและโรงอาหาร</u> 1. จำนวนโรงฝึกงานและโรง อาหารต่อจำนวนนักเรียน ทั้งหมด X 2. ขนาดของโรงเรียน X						
<u>ส้วม</u> 1. จำนวนส้วมที่มีอยู่ต่ออาคาร เรียน X 2. จำนวนนักเรียนต่อจำนวน ที่นั่งส้วม X						

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
ครุภัณฑ์การศึกษา 1. จำนวนนักเรียนต่อจำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ที่มีอยู่ 2. จำนวนรายโต๊ะของจังหวัด ต่อจำนวนรายหัวนักเรียน 3. สัดส่วนที่ขาดแคลน 4. เกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ 5. โรงเรียนที่อยู่ในโครงการพิเศษ	X X	X X	X X			

ตารางที่ 12 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดสรรงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนและรายจ่ายอื่น*

เกณฑ์ที่ใช้	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา
เฉลี่ยจ่ายเท่า ๆ กัน					x	

* เงินงบประมาณหมวดนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการดำเนินการที่ส่วนกลาง เป็น
หน่วยงานที่รับผิดชอบ จะมีกรมการฝึกหัดครูที่จัดสรรให้วิทยาลัยครูดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 13 สรุปวิธีที่ใช้ในการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณของหน่วยงาน
ทางการศึกษาในประเทศไทย

วิธีดำเนินการ	สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	กรมสามัญศึกษา	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	กรมการฝึกหัดครู	วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา
1. จัดทำในรูปคณะกรรมการ	X	X				
2. จัดทำโดยบุคลากรที่ รับผิดชอบในส่วนกลาง			X	X	X	X
3. มีบุคลากรจากภูมิภาค มาร่วมพิจารณา		X				